

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง แนวทางการเข้าบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การให้น้ำเสียได้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๓๐๑/๑๕๒๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า องค์การให้น้ำเสียเป็นรัฐวิสาหกิจ จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การให้น้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ สังกัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งนอกจากจะมีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการ ให้บริการรับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การให้น้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช กฤษฎีกาจัดตั้งองค์การให้น้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และโดยที่ปัจจุบันมีระบบบำบัดน้ำ เสียของชุมชนที่ก่อสร้างแล้วเสร็จโดยหน่วยงานและงบประมาณของรัฐเป็นเงินรวมทั้งสิ้นหลาย หมื่นล้านบาท อยู่ในความครอบครองดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ที่กระจายอยู่ทุก ภูมิภาคของประเทศ ระบบบำบัดน้ำเสียเหล่านี้ถูกปล่อยทิ้งร้าง เนื่องจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากรที่ชำนาญการ ไม่มีเงินงบประมาณในการเข้า ดำเนินการบำรุงรักษาบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เมื่อ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ร้องขอให้องค์การให้น้ำเสียเข้าดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย องค์การให้น้ำเสียจึงได้เข้าไปทำข้อตกลง ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ ก่อสร้างไว้แล้ว และร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ในการวางแผนและดำเนินงาน บริหารจัดการปัญหาน้ำเสียแบบครบวงจรโดยทั่วไปข้อตกลงร่วมมีกำหนดระยะเวลา ๕ ปี และมี การแบ่งประเภทข้อตกลงร่วมเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีความพร้อมในการจัดเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการจัดการในการจัดการน้ำเสีย องค์การให้น้ำเสียจะเป็นผู้วางระบบ การจัดเก็บ จัดทำบิล เรียกเก็บเงิน แล้วมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เรียกเก็บ เงินแทนจากประชาชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสีย

๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ยังไม่พร้อมในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหรือ ค่าบริการในการจัดการน้ำเสีย องค์การให้น้ำเสียจะเข้าดำเนินการ โดยองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีข้อตกลงชำระเงินสมทบสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบ บำบัดน้ำเสียตามเงื่อนไขในข้อตกลงร่วม เช่น เริ่มชำระเงินสมทบสนับสนุนในปีที่สองจำนวนร้อยละ

ละ ๒๕ ปีที่สามจำนวนร้อยละ ๕๐ ปีที่สี่จำนวนร้อยละ ๗๕ ของค่าใช้จ่ายดำเนินการแก่งัดการ
จัดการน้ำเสีย เมื่อครบกำหนดเวลาตามข้อตกลงร่วมองค์การการจัดการน้ำเสียจะส่งมอบพื้นที่ระบบ
บำบัดน้ำเสียคืนแก่งัดการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ รับผิดชอบดำเนินการเองต่อไป โดยเงินที่
องค์การการจัดการน้ำเสียได้รับจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เรียกเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม
หรือค่าบริการจัดการจากประชาชน และเงินสมทบที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นชำระสนับสนุน
ค่าใช้จ่ายตามข้อตกลงร่วมแก่งัดการการจัดการน้ำเสีย นั้น องค์การการจัดการน้ำเสียจะนำมาบันทึก
ลงบัญชีเป็นรายได้และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ ๗ นำส่งกรมสรรพากรตลอดมา เงิน
รายได้ดังกล่าวองค์การการจัดการน้ำเสียเข้าใจตลอดมาว่าเป็นค่าตอบแทนในการบริหารหรือรับ
จัดการเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย ตามหลักการและเหตุผลประกอบพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
องค์การการจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘

ดังนั้น องค์การการจัดการน้ำเสียจึงขอหารือว่า ตามที่องค์การการจัดการน้ำเสียได้ทำ
ข้อตกลงร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้องค์การการจัดการน้ำเสียเข้าไปบริหารจัดการและ
บำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์การการจัดการน้ำเสียจัดสร
งงบประมาณเข้าดำเนินการไปก่อน หลังจากนั้นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเงินคืนใน
ลักษณะสนับสนุนค่าใช้จ่าย หรือเงินสมทบ หรือเงินที่ได้รับจากการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย
ให้แก่งัดการการจัดการน้ำเสีย (ซึ่งอาจไม่ครบจำนวน ร้อยละ ๑๐๐) ตามข้อตกลงร่วมระหว่างกัน
และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามข้อตกลงร่วมแล้ว องค์การการจัดการน้ำเสียจะส่งมอบการบริหาร
จัดการระบบบำบัดน้ำเสียคืนให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการบริหารจัดการเอง
อย่างยั่งยืนต่อไป นั้น องค์การการจัดการน้ำเสียสามารถกระทำได้ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำ
เสียตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ ใช้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือขององค์การการจัดการน้ำ
เสีย โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงบประมาณ) ผู้แทน
กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนองค์การการจัดการน้ำเสีย แล้ว
เห็นว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้เคยให้ความเห็น เรื่อง การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำ
เสีย และอาคารควบคุม ขององค์การการจัดการน้ำเสีย ไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๔๗๖/๒๕๕๒^๑ สรุปได้ว่า
ตามบทบัญญัติมาตรา ๖^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่ง
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ การ

^๑ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และอาคาร
ควบคุม ขององค์การการจัดการน้ำเสีย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๗๕๓ ลง
วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒ มาตรา ๖ อจน. มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำ
เสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และการให้บริการรับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งในและนอกเขต
พื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจการต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิง
เศรษฐกิจ

ดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียนั้น จะต้องเป็นการดำเนินงานที่องค์การจัดการน้ำเสียเป็นเจ้าของและรับผิดชอบกิจการนั้นโดยตรง ส่วนการดำเนินการให้บริการรับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียนั้น องค์การจัดการน้ำเสียสามารถดำเนินการสำรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ จัดการและบำรุงรักษา ตลอดจนถึงติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗ (๒)^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกานี้ให้แก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นไม่

^๓ มาตรา ๗ ให้ อจน. มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ ว่าจ้าง รับจ้าง จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๑/๑) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการประกาศกำหนดเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๒) สำรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ จัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและตามข้อตกลงร่วม

(๔) ทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

(๕) เก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการจัดการสำหรับการบำบัดน้ำเสีย

(๖) กู้หรือยืมเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๗) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อจน.

(๘) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๙) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบกิจการจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๑๐) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ อจน.

(๑๑) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง หรือนายหน้าในกิจการตามวัตถุประสงค์ของ อจน.

(๑๒) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนหนึ่งส่วนใดของ อจน.

(๑๓) ประสานงานกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย

(๑๔) กระทำการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ อจน.

ในการจัดเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการจัดการตาม (๕) อจน. อาจมอบหมายให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดเก็บหรือเรียกเก็บเพื่อ อจน. ก็ได้

ว่าจะเป็นราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดที่มีใช้อองค์การจัดการน้ำเสียก็ได้ แต่ระบบบำบัดน้ำเสียที่องค์การจัดการน้ำเสียจะให้บริการรับบริหารหรือจัดการนั้นจะต้องเป็นโครงการที่เป็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นโดยใช้เงินงบประมาณของส่วนราชการหรือของหน่วยงานนั้น และองค์การจัดการน้ำเสียมีฐานะเป็นผู้รับดำเนินการให้กับส่วนราชการหรือหน่วยงานดังกล่าว แต่ถ้าโครงการใดมีที่มาของการดำเนินการหรือเงินงบประมาณที่ใช้ดำเนินการแตกต่างไปจากนี้ องค์การจัดการน้ำเสียจะดำเนินการได้เฉพาะในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และต้องเป็นการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมเท่านั้น ข้อนี้หมายความว่า ในเบื้องต้นโครงการที่จะดำเนินการต้องเป็นโครงการที่เป็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่มีใช้อองค์การจัดการน้ำเสีย ในกรณีที่โครงการใดไม่ได้เกิดจากการริเริ่มขององค์การจัดการน้ำเสีย และงบประมาณดำเนินการทั้งหมดมิได้เป็นขององค์การจัดการน้ำเสีย ย่อมแสดงว่าโครงการนั้นเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น

สำหรับกรณีที่หาหรือมานี้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เดิมกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้จัดให้มีโครงการเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียโดยได้ดำเนินการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียขึ้นในท้องถิ่น ต่อมาได้ถ่ายโอนภารกิจนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นนั้น ๆ ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งยังไม่มีความพร้อมที่จะเข้าไปดำเนินการได้ เนื่องจากยังขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในการดำเนินงาน ไม่มีเงินงบประมาณในการเข้าดำเนินการบำรุงรักษา และไม่สามารถบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ส่งผลกระทบต่อปัญหาคุณภาพน้ำ สร้างมลภาวะน้ำเน่าเสียแก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ร้องขอให้้องค์การจัดการน้ำเสียเข้าดำเนินการปรับปรุงบำรุงรักษาและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียแทน ซึ่งองค์การจัดการน้ำเสียได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การเข้าดำเนินการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมจึงได้ทำข้อตกลงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเข้าไปดำเนินการเพื่อปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้ก่อสร้างไว้แล้ว โดยร่วมกันวางแผนและดำเนินงานบริหารจัดการปัญหาน้ำเสียแบบครบวงจรเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยใช้งบประมาณขององค์การจัดการน้ำเสียดำเนินการก่อน แล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตกลงชำระเงินคืนพร้อมค่าตอบแทนในการดำเนินการให้แก่องค์การจัดการน้ำเสียเป็นงวด ๆ และเมื่อครบกำหนดเวลาตามข้อตกลงแล้ว องค์การจัดการน้ำเสียจะต้องส่งมอบทรัพย์สินทั้งหมดคืนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการต่อไป จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่า โครงการนี้เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ทรัพย์สินในโครงการก็เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ให้องค์การจัดการน้ำเสียเข้าครอบครองโดยร่วมออกค่าใช้จ่ายบางส่วน จึงถือเป็นโครงการที่มีที่มาเป็นของหน่วยงานหรือของส่วนราชการอื่น การดำเนินการขององค์การจัดการน้ำเสียเป็นเพียงการให้บริการรับบริหารหรือจัดการแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งองค์การจัดการน้ำ

ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายตามอัตราที่ อกจน. ตกลงร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่จัดเก็บหรือเรียกเก็บนั้น แล้วแต่กรณี

เสียอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดในมาตรา ๗ ก็ได้ ดังนั้น จึงเห็นว่า การดำเนินการในลักษณะที่หารือมาเป็นการบริหารจัดการตามมาตรา ๗ (๑๐)^๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การจัดการน้ำเสียตามมาตรา ๖^๕ อย่างไรก็ตาม การเข้าร่วมกิจการเช่นว่านี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ระเบียบ หรือข้อบังคับตามที่คณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียกำหนดตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๘^๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖ มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ อจน. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ

(๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงร่วม

(๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขของข้อตกลงจัดการน้ำเสีย

(๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗

(๕) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๖) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและระเบียบปฏิบัติงาน

(๗) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างหรือเงินอื่น ๆ ของพนักงานหรือลูกจ้าง

(๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน หรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง วินัย การลงโทษ การอุทธรณ์การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

(๙) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว

(๑๐) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น

(๑๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

(๑๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ อจน.

ระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้อำนวยการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้ประกาศข้อความเช่นว่านั้นในราชกิจจานุเบกษา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓